

Vezetői összefoglaló

A 2004 első féléves értékesítési adatok alapján – amelyek a második negyedéves árbefagyasztás hatása miatt jelentősen alacsonyabbak az előzetesen várt értéknél – a magyar gyógyszerpiac 2004-ben fogyasztói áron számítva 16%-os bővülést mutathat (az Áfa bevezetés hatását eliminálva 11%), ami lényegesen alacsonyabb előző évi növekedési ütemnél. Miközben az értékesített volumen gyakorlatilag stagnál, a fogyasztás szerkezetében tovább folytatódik a magasabb árú – jellemzően modernebb, import – termékek felé történő elmozdulás.

A gyógyszerpiac növekedése továbbra sem az árak oldaláról történik. A kormány márciusi, a gyógyszerek nagykereskedelmi árát 15%-kal csökkentő döntését ugyan már júniusban visszavonta, de emiatt a 2004-es átlagos gyógyszerár színvonal – az 5%-os fogyasztási adótól és a szerkezeti hatástól eltekintve – a 2003-as szint alatt marad.

A kelet-európai exportpiacokon az értékesítés növekedése 2004-ben 15-20% közé tehető. Míg az EU-hoz újonnan csatlakozott kelet-európai országokban gyógyszer exportőreink 15% körüli átlagos növekedésre számíthatnak, az oroszországi értékesítés bővülése – még a drasztikusan gyengülő dollár ellenére is – meghaladhatja a 20%-ot.

A 2004 júniusában bejelentett ármegállapodás a nagykereskedelmi árszintet visszahelyezte az eredeti szintre és a 2003 második felében érvényes támogatás-visszafizetési rendszert léptette életbe 2004 utolsó hat hónapjára vonatkozóan. A rendszer, amely az utolsó hat hónap forgalmát veszi alapul a támogatási norma szint megállapításakor, a jellemzően csökkenő piaci részesedésű hazai gyártók számára kevésbé kedvezőtlen, mint az importőrök számára. Az ármegállapodás részét képezi a 2005-re és 2006-ra vonatkozó támogatási szintek előre rögzített, évi 5%-os növelése is. Bár ez kétségtelenül átláthatóbb gazdasági környezetet jelent a gyártók számára a korábbinál, a fogyasztási szerkezet folyamatos eltolódása a drágább készítmények felé jövőre várhatóan 8-10%-os piaci növekedést indukál majd, ami az átlagos támogatottsági szint (kb. 70%) enyhe csökkenése mellett is a gyógyszerkassza ismételt túlcsoportulását eredményezheti 2005 utolsó hónapjaiban. Ezeket a potenciális pluszterheket a kormány a 2006-os parlamenti választások előtt feltehetően a gyártókra terheli majd.

A jellemzően exportorientált gyógyszergyártók nyereségességére a hazai piac problémáinál jelentősebb hatással van a dollár gyengülése és a forint reál értelemben nyilvánvaló felülértékeltsége. Emiatt a szektor a folyamatos hatékonyságjavító intézkedések ellenére is romló profitmarzsokra és csak kismértékben emelkedő üzemi eredményre számíthat 2005-ben.

A működés finanszírozása a gyártók esetében továbbra is döntően saját forrásból, kisebb mértékben pedig forgóeszköz hitelekkel történik. Miután nincs tudomásunk arról, hogy bármelyik gyógyszergyártó jelentős vállalatfelvásárlást, illetve saját cash-flow-ból nem finanszírozható beruházást tervezne, a szektor hosszú hitelek iránti igénye várhatóan 2005-ben is alacsony marad.

A gyógyszer nagykereskedők számára az árbefagyasztás nehéz helyzetet teremtett, mivel áprilisban le kellett értékeljék készleteiket, miközben júniusban (a júliusi áremelkedések előtt) csak egy kisebb készletállomány felértékelésére került sor. A gyógyszer nagykereskedelmi vállalatok hiteligénye 2005-ben a piac bővülésével arányosan nőhet.